FÈY ENFÒMASYON SOU TÈS DEPISTAJ KANSÈ NAN GWO TRIP

KALITE TÈS: KOLONOSKOPI

Nenpòt moun kapab gen kansè nan gwo trip. Li kapab afekte moun nan tout ras ak gwoup etnik. Tès depistaj woutin kapab ede pwofesyonèl swen sante ou la jwenn kansè yo bonè, lè yo pi fasil pou trete. Tès depistaj la ka anpeche kansè, nan jwenn ak retire polip yo oswa boul ki pa nòmal yo nan gwo trip la.

Genyen plizyè opsyon tès diferan pou tès depistaj la. Pale ak pwofesyonèl swen sante ou la pou ou chwazi tès ki bon pou ou a.

KIYÈS? Moun ki gen risk mwayen pou gen kansè nan gwo trip yo ka fè yon kolonoskopi pou depiste kansè nan gwo trip. Pale ak pwofesyonèl swen sante ou la pou konnen a ki laj pou ou kòmanse fè depistaj. Si ou gen yon risk elve pou gen kansè nan gwo trip, ou ka bezwen fè depistaj bonè. Pale sou istwa medikal ou ak istwa medikal fanmi ou avèk pwofesyonèl swen sante ou la anvan ou chwazi yon tès. Di li sa si ou gen nenpòt nan faktè risk sa yo:

- Yon istwa kansè nan gwo trip oswa polip ki ka vin tounen kansè
- Yon paran, frè oswa sè ki gen kansè nan gwo trip oswa polip ki ka vin tounen kansè
- Polipoz adenomatèz familyal (FAP, Familial adenomatous polyposis) oswa kansè kolorektal ereditè san polipoz (HNPCC, hereditary nonpolyposis colorectal cancer), yo rele tou sendwòm Lynch
- Kolik ilserez oswa maladi Crohn

KISA? Lè ou fè yon kolonoskopi, yon pwofesyonèl swen sante itilize yon ti kamera pou li chèche chè ki pa nòmal nan gwo trip ak dèyè ou epi retire polip ak boul ki pa nòmal yo. Lè li fè sa, sa kapab anpeche kansè a devlope oswa ede detekte li bonè si li deja la. Pwofesyonèl swen sante ou la pral ba ou anestezi (medikaman) ki pou fè ou dòmi anvan tès la. Pandan tès la, pwofesyonèl swen sante a ap mete yon tib fen nan dèyè a pou li wè anndan li ak gwo trip la. Randevou a pral dire plizyè èdtan, men tès la dire sèlman anviwon 30 minit. Ou ka pa sonje ou te fè tès la lè ou reveye. Pwofesyonèl swen sante ou la pral pale sou siyifikasyon rezilta tès yo avèk ou. Si ou te resevwa anestezi, ou dwe fè yon moun mennen ou lakay ou apre tès la, kit se apye, nan metwo, bis oswa machin.

KILÈ? Ou fè tès sa a yon fwa chak 10 lane si ou gen risk mwayen pou ou gen kansè nan gwo trip.

KI KOTE? Yon pwofesyonèl swen sante fè tès sa a nan yon klinik oswa lopital.

POUKISA? Kolonoskopi a detekte ak anpeche kansè nan gwo trip ak kansè nan dèyè. Si tès la jwenn kansè, pwofesyonèl swen sante ou la ka an mezi pou li retire li anvan li simaye.

KIJAN? Ou pral fè yon rejim espesyal alavèy ou fè kolonoskopi a. Rejim sa a pa gen okenn manje solid ladan li, se sèlman likid san ma (okenn pwodui ki fèt ak lèt, nannan, ni bwason wouj oswa bwason mòv) Pwofesyonèl swen sante ou la pral preskri ou yon medikaman (likid pou prepare trip la) pou ou bwè, ki pral fè ou al poupou souvan. Li ap netwaye gwo trip la anvan tès la. Ou pral bezwen gen aksè fasil nan twalèt la. Jou tès la a, ou p ap manje ni ou p ap bwè anyen. Ou ka sèlman bwè plis nan likid ki pou prepare trip la pou ou netwaye gwo trip ou.

ÈSKE TÈS LA GEN RISK? Yon kolonoskopi jeneralman fèt san danje epi li souvan fèt san doulè. Li gen yon risk pou gen konplikasyon ki ra tankou dezidratasyon, aksidan kadyovaskilè, enfeksyon, oswa pèforasyon oswa senyman nan gwo trip. Pale sou risk ak avantaj yo avèk pwofesyonèl swen sante ou la.

NYC Health

KI TÈS DEPISTAJ KI BON POU OU?

DIFERANS KI GENYEN NAN TÈS DEPISTAJ KANSÈ GWO TRIP LA

	KALITE TÈS			
	KOLON-OSKOPI	FIT*	HSgFOBT*	FIT-DNA*
REZILTA TÈS LA				
Kapab detekte kansè nan gwo trip	✓	✓	✓	✓
Kapab anpeche kansè nan gwo trip	✓	*	*	*
Li mande yon tès suivi (kolonoskopi) si rezilta yo pa nòmal	–	✓	✓	✓
PWOSESIS TÈS LA				
Ou fè tès sa a lakay ou	–	✓	✓	✓
Li mande ou pou manyen poupou (sèl)	–	✓	✓	✓
Ou fè tès la yon fwa pa ane	–	✓	✓	–
Ou fè tès la yon fwa chak twa (3) ane	–	–	–	✓
Ou fè tès la yon fwa chak dis (10) ane	✓	–	–	–
Yon pwofesyonèl swen sante fè tès sa a nan yon klinik oswa lopital	✓	–	–	–
Li mande yon rejim espesyal alavèy	✓	–	–	–
Li ka mande yon restriksyon rejim kèk jou anvan	–	–	✓	–
Yo souvan bay anestezi anvan	✓	–	–	–
Se yon pwosedi pou gade anndan gwo trip la	✓	–	–	–
Li gen yon risk pou gen konplikasyon ki ra tankou pèforasyon oswa senyman nan gwo trip.	✓	*	*	*
Li mande pou yon moun akonpaye ou lakay ou	✓	–	–	–

*Si tès sa a montre rezilta ki pa nòmal, y ap bezwen fè plis tès gras ak kolonoskopi. Si kolonoskopi suivi a detekte boul oswa polip ki pa nòmal, retire yo kapab ede anpeche kansè.

DEFINISYON YO:
FIT = tès iminochimik nan poupou
HSgFOBT = tès san ki kache nan poupou abaz gayak ki fèt ak gwo sansibilite
FIT-DNA = tès ADN nan poupou ki gen plizyè sib

KOTE POU FÈ YON TÈS KANSÈ NAN GWO TRIP: Pale ak pwofesyonèl swen sante ou la pou pwograme yon depistaj.

PEMAN: Pifò plan asirans yo, tankou Medicaid ak Medicare, garanti tès depistaj kansè nan gwo trip pou moun ki gen risk mwayen yo apati laj 50 lane. Si ou genyen ant 45 ak 49 lane, pwoteksyon pou tès depistaj la varye. Pale ak pwofesyonèl swen sante ou la sou risk pou ou gen kansè nan gwo trip epi ak konpayi asirans ou an sou zafè pwoteksyon anvan ou fè tès depistaj ou a. Si ou pa gen asirans, ou ka kalifye pou ou enskri nan pwoteksyon ki pa chè oswa ki gratis ti cheri. Ou kapab jwenn asirans gratis ti cheri, fas-a-fas lè ou enskri nan yon plan: Rele **311** oswa voye tèks **CoveredNYC** bay **877877**.

Moun New York ki pa gen asirans yo ka kalifye pou tès depistaj ki pa chè oswa ki gratis.

Pou ou jwenn plis enfòmasyon sou kansè nan gwo trip ak opsyon tès depistaj yo, ale sou nyc.gov/health epi chèche "colon cancer" (kansè nan gwo trip).